

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919010496
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6919010496.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.05.2020, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD., v trestnej veci obžalovaného E. D., stíhaného pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c/, ods. 4 písm.a/ Tr.zák., konajúc o odvolaní obžalovaného E. D. ako aj okresného prokurátora v Rimavskej Sobote voči rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 2T/93/2019 zo dňa 09.03.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného E. D. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 2T/93/2019 zo dňa 09.03.2020 bol obž. E. D. odsúdený pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c/, ods. 4 písm.a/ Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/, j/ Tr.zák., § 139 ods. 1 písm. e/ Tr.zák. a § 122 ods. 10 Tr.zák. a to za skutky v celkovom počte 91 poškodených tak, ako sú tieto skutky podrobne uvedené vo výroku rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 2T/93/2019 z 09.03.2020.

Za toto konanie ho potom okresný súd Rimavská Sobota odsúdil podľa § 221 ods. 4 Tr.zák., § 36 písm. j/, l/, m/, n/ Tr.zák., § 38 ods. 2, 3 Tr.zák. a § 39 ods. 1, 3 písm. c/ Tr.zák. na trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 1, 4 Tr.zák. obžalovaného súdu pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň súd podľa § 76 ods. 1 Tr.zák., § 78 ods. 1 Tr.zák. obžalovanému uložil aj ochranný dohľad na dobu 2 rokov.

Okrem tohto výroku okresný súd rozhodol, že podľa § 287 ods. 1 Tr.por. je obž. E. D. povinný zaplatiť spôsobenú škodu jednotlivým poškodeným v tom rozsahu, ako to vyplýva z napadnutého rozsudku z č.l. 55 - 60.

Zároveň okresný súd rozhodol, že podľa § 288 ods. 2 Tr.por. tých poškodených, ako sú uvedení na č.l. 60 až 61 napadnutého rozsudku odkazuje so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 1 Tr.por. poškodeného G. H. D., nar. XX.XX.XXXX, s celým jeho nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Uvedený rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota nenadobudol právoplatnosť, keďže ho svojím odvolaním napadli jednak okresný prokurátor v Rimavskej Sobote, ako aj samotný obž. E. D..

Okresný prokurátor v Rimavskej Sobote vo svojom rozsiahlom odvolaní v podstate napadol len výrok o uloženom treste, o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu, ako aj do výroku o ochrannom dohľade. Okresný prokurátor dôvodil v dôvodoch odvolania, že uložený trest vo výmere 8 rokov, 6 mesiacov nepodmienečne za použitia zmierňujúceho ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr.por. nie je správny vzhľadom na výšku škody, ktorú obžalovaný svojím konaním spôsobil, resp. ktorá týmto jeho konaním aj hrozila a to v celkovej výške 761 063,50 € a preto mu mal byť ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby bez použitia zmierňujúceho ustanovenia, teda vo výmere 10 rokov.

Taktiež okresný prokurátor uviedol v odvolaní, že nie je správne rozhodnutie okresného súdu o zaradení obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ale práve vzhľadom na výšku škody a dĺžku páchania trestnej činnosti mal byť zaradený do výkonu trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Taktiež aj dĺžka ochranného dohľadu, ktorý mu okresný súd po výkone trestu odňatia slobody nariadil, a to 2 roky, je krátka a preto sa domáha, aby mu táto doba bola predĺžená, minimálne na dobu 3 rokov. Z tohto dôvodu preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a aby vo svojom rozsudku sám rozhodol tak, ako to uviedol v písomných dôvodoch odvolania.

Obžalovaný E. D. cestou svojho obhajcu podal voči napadnutému rozsudku písomné odvolanie a to značne rozsiahle, z ktorého je potrebné vybrať len určité pasáže, kde obžalovaný priznal, že urobil vyhlásenie o vine vo vzťahu k 30 poškodeným, nie skutkom, keďže skutkov bolo viacej, kde nespochybňuje spáchanie danej trestnej činnosti, avšak k ďalším 48 poškodeným je sporná práve výška škody, ktorú im mal spôsobiť a u ďalších 13 poškodených škoda jeho konaním ani nevznikla a preto sa domáhal, aby v tejto časti bol spod obžaloby oslobodený. Podrobne pri jednotlivých týchto skutkoch aj popísal, prečo sa nemal dopustiť v týchto bodoch trestnej činnosti a keďže žiadna škoda poškodeným nevznikla, ba dokonca niektorí získali ešte viacej peňazí ako si on od nich požičal, tak tvrdil, že vôbec nemali vystupovať ani v pozícii poškodených.

Ďalej poukázal na to, že sa priznal k spáchanej trestnej činnosti, oľutoval, napomáhal polícii aj prokuratúre a preto trest, ktorý mu v takomto stave pri prevahe poľahčujúcich okolností okresný súd uložil, je neprímerane prísny a domáhal sa toho, aby mu bol tento trest znížený na výmeru 7 rokov, teda tú výmeru, ktorú pôvodne mu plánoval navrhnúť okresný prokurátor v konaní o dohode a vine, avšak nakoniec k takémuto konaniu práve z dôvodu na strane prokurátora, keď s tým nesúhlasila generálna prokuratúra, nedošlo.

V ďalšej časti svojho odvolania poukázal obžalovaný na to, že ani vyčíslená, resp. predpokladaná škoda spôsobená jeho konaním tak, ako je zahrnutá v rozsudku, teda vo výške 761 063,50 € nie je správna, podľa jeho názoru, svojím konaním spôsobil ďaleko menšiu škodu a to niečo cez 450 000,- € a preto aj v tomto smere sa domáha nápravy podľa údajov, ktoré on vo veci udával.

Z tohto dôvodu preto navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil, rozhodoval sám tak, že upraví jednotlivé skutky v zmysle jeho odvolania a z 13 bodov rozsudku ho oslobodí, za uznanú trestnú činnosť mu uloží miernejší trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a ponechá jeho zaradenie do ústavu na výkon trestu len v minimálnom stupni stráženia.

Okrem samotného odvolania voči napadnutému rozsudku zaslal cestou svojho obhajcu obžalovaný aj vyjadrenie k odvolaniu prokurátora, v ktorom v podstate v zhode s tým, čo uvádzal aj vo svojom odvolaní, uviedol, že napomáhal orgánom činným v trestnom konaní, v podstate bez jeho pričinenia by sa ten rozsah trestnej činnosti nebol v takom rozsahu ani preukázal, spolupracoval, doposiaľ súdne trestaný nebol a aj výška škody, ako ju kvalifikoval v obžalobe prokurátor, nie je správna. Z toho dôvodu si myslí, že trest vo výmere 7 rokov, ktorý pôvodne prokurátor navrhoval v dohode o vine a treste, avšak ktorý mu generálna prokuratúra neodsúhlasila, by bol správny a zákonný a preto navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť a svojmu odvolaniu v celom rozsahu vyhovieť.

V dôsledku podaných odvolaní potom krajský súd vo veci nariadil termín verejného zasadnutia o odvolaní obžalovaného a prokurátora, na ktoré bol obžalovaný riadne a včas predvedený eskortou, dostavil sa jeho obhajca, ako aj krajský prokurátor.

Krajský prokurátor vo svojom konečnom návrhu uviedol, že v súlade s písomným odvolaním trvá na tom, aby napadnutý rozsudok vo výroku o treste ohľadne obžalovaného bol zrušený, aby obžalovanému bol ukladaný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, teda vo výmere 10 rokov, do výkonu trestu bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia a aby mu bol uložený ochranný dohľad na dobu troch rokov s tým, že odvolanie obžalovaného navrhuje ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného v konečnom návrhu uviedol, že tiež sa pridrižiava písomného odôvodnenia odvolania ako aj vyjadrenia k odvolaniu prokurátora a domáha sa toho, aby z 13 skutkov bol obžalovaný oslobodený a aby mu bol uložený miernejší trest vzhľadom k tomu, že obžalovaný si je vedomý svojej trestnej zodpovednosti, samotní poškodení mali použiť určitú mieru opatrnosti, pretože ponúkané zhodnotenie peňazí obžalovaným bolo nereálne a vlastne sami svojím konaním podporovali protiprávnosť konania obžalovaného. Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, toto navrhol ako nedôvodné zamietnuť a odvolaniu obžalovaného vyhovieť.

Samotný obžalovaný v konečnom návrhu pred krajským súdom uviedol, že v súčasnosti nemá žiadne peniaze, ktoré získal od poškodených, pretože v poslednom období používal všetky peniaze na mesačné úhrady predchádzajúcich zmlúv, poskytol polícii všetky podklady pre riadne vyčíslenie svojej trestnej činnosti, niektorí klienti nemali ani polovičku z dokladov a bez jeho pomoci by sa táto trestná činnosť nedala vyčísliť, je ochotný nahradiť všetku spôsobenú škodu a preto je toho názoru, že trest 7 rokov, ktorý mu pôvodne navrhovala prokuratúra, by bol primeraný a domáha sa toho, aby v tomto smere krajský súd vo veci rozhodol a aby odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici potom v zmysle § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolanie obžalovaný ako aj prokurátor a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora a ani obžalovaného E. D. nie je dôvodné.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu, keďže v súvislosti so skutkami, ktoré obžalovaný nepriznával, resp. kde robil spornými otázky ohľadne škody, vypočul všetkých svedkov, na ktorých obžalovaný trval, nevykonal dokazovanie len k tým skutkom, ktoré jednoznačne obžalovaný priznával, a prečítal výpovede svedkov v tých prípadoch, kde s takýmto postupom súhlasili tak prokurátor, ako aj obžalovaný. Je preto zrejmé, že tieto dôkazy umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s ust. § 2 ods. 10 Tr.por., kedy potom aj súd tieto jednotlivé dôkazy správne vyhodnotil jednotlivo aj v súhrne tak, ako mu to ukladá ust. § 2 ods. 12 Tr.por.

Prvostupňový súd v podrobných dôvodoch napadnutého rozsudku v súlade s § 168 ods. 1 Tr.por. uviedol, ktoré dôkazy vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení týchto dôkazov a najmä aj pri rozhodovaní o tom, aký druh a formu trestu obžalovanému za takto preukázanú trestnú činnosť musí ukladať.

Ani Krajský súd v Banskej Bystrici preto nemá pochybnosti o správnosti skutkových zistení tak, ako uviedol v napadnutom rozsudku prvostupňový súd, tieto zodpovedajú výsledkom vykonaných dokazovaní na viacerých hlavných pojednávaniach a aj podľa nich je podľa názoru súdu jednoznačne preukázané, že obžalovaný E. D. sa dopustil pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr.zák.

Zákonom zodpovedá aj rozhodnutie okresného súdu o nepodmienečnom treste odňatia slobody a to vo výmere 8 a pol roka, ktorý uložil obžalovanému za takto zistenú trestnú činnosť, kedy pri prevahe poľahčujúcich okolností správne práve z dôvodu spolupráce obžalovaného s políciou a s oľutovania a napomáhania pri trestnej činnosti, aplikoval pri obžalovanom ustanovenie § 39 ods. 1, 3 písm. c/ Tr.zák. a to tak, že mu znížil trest odňatia slobody na trest vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, teda pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby.

Vzhľadom k tomu, že na skutkové zistenia ako aj na právne posúdenie konania obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku a odvolací súd nemá o týchto dôkazoch žiadne pochybnosti, preto si úvahy a závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky okresného prokurátora ohľadne výšky trestu, tu krajský súd musí konštatovať, že prvostupňový súd všetky dôkazy správne vyhodnotil, vzal do úvahy práve spoluprácu obžalovaného s políciou a to, že značnou mierou pomohol preukázať rozsiahlosť svojej trestnej činnosti, takýto prístup obžalovaného, jeho oľutovanie a napomáhanie orgánom činným v trestnom konaní musí mať odraz aj vo výmere trestu a správne teda okresný súd tento trest obžalovanému zmiernil a s návrhom prokurátora, aby obžalovanému bol sprísnený nepodmienečný trest odňatia slobody, sa potom krajský súd nestotožnil. Keďže obžalovaný ešte doposiaľ súdne trestaný nebol a aj z registra priestupkov vyplýva, že doposiaľ viedol riadny život, aj podľa názoru krajského súdu na jeho nápravu a prevýchovu postačuje výkon trestu vykonať v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a na jeho nápravu a prevýchovu stačí aj pôsobenie len dvojročnej doby ochranného dohľadu.

Z týchto dôvodov preto krajský súd odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného cestou jeho obhajcu, ani s týmito dôvodmi sa krajský súd nemohol stotožniť. Nemožno prisvedčiť tvrdeniam obhajoby, že v 13 prípadoch poškodeným nevznikla škoda a preto mal byť obžalovaný z týchto bodov oslobodený. Je nepochybné, že pri uzatváraní zmlúv s týmito poškodenými obžalovaný nemal reálne podklady na to, aby mohol hodnoverne im splniť podmienky, ktoré im dával do zmlúv, teda v čase, keď s nimi uzatváral jednotlivé poisťné zmluvy, vedel, že ich uvádza do omylu v otázke splnenia a skutočnosť, že im potom sumy, ktoré im v zmluvách vrátil, urobil nie z vlastných peňazí, ale z peňazí, ktoré získal od iných ďalších klientov, ktorých takým istým spôsobom uviedol do omylu. Preto nemôže ísť v jeho prípade o zánik trestnej činnosti, či úprimnú ľútosť, keďže k úhrade dlžných súm nedošlo z toho dôvodu, že by to obžalovaný sám chcel, ale preto, že ďalej pokračoval v ďalšej trestnej činnosti a uvádzal do omylu iné osoby, aby mohol týchto klientov uspokojiť. Tá skutočnosť, že obžalovaný niektorým poškodeným vrátil dlžné sumy, prípadne im vyplatil aj úroky, ktoré im sľuboval, potom musí nájsť odraz len pri výmere trestu, resp. pri rozhodovaní o náhrade škody, čo sa v danom konkrétnom prípade aj stalo a okresný súd tieto veci zohľadnil. Preto krajský súd nemohol akceptovať argumentáciu obžalovaného, že z časti trestnej činnosti mal byť oslobodený.

Pokiaľ ide o námietky obhajoby v súvislosti so spôsobenou škodou, v tomto smere krajský súd tiež nezistil pochybenie okresného súdu, pretože tento vo výroku o zaviazaní poškodených k náhrade škody, zaviazal obžalovaného len k tej výške škody, ktorú on sám vo svojom vyjadrení uvádzal a pokiaľ v trestnom spise sa nachádzali konštatácie o vyššej škode, v tomto smere poškodených odkázal na konanie vo veciach civilných, resp. jedného poškodeného s celým jeho nárokom odkázal na civilný proces.

K výške škody určenej prokurátorom v obžalobe a uznanej prvostupňovým súdom v rozsudku, krajský súd uvádza, že tu správne orgány činné v trestnom konaní vychádzali zo škody, ktorú si uvádzali poškodení. Ani jeden z poškodených totižto nepožičiaval obžalovanému peniaze v takej sume, v akej ich požadoval vrátiť, ale oprávnené od obžalovaného očakával, že mu požičané peniaze zhodnotí v tom rozsahu, ako to vo svojej ponuke uvádzal obžalovaný. Preto nemôže byť výškou škody suma, ktorú obžalovaný poškodeným nevrátil, ale tá suma, o ktorú im pôvodne sľúbil ich peniaze zhodnotiť. Preto ani v tomto smere krajský súd nemohol súhlasiť s argumentáciou obžalovaného o spôsobenej výške škody.

Krajský súd sa nemohol stotožniť ani s odvolaním obžalovaného, ktoré smerovalo do výroku o uloženom treste, trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, tak ako to už krajský súd vyššie konštatoval, sa aj krajskému súdu javí byť primeraný a vzhľadom na dĺžku konania a spôsobenú škodu aj dostatočný a nižší trest by neodrazil práve mieru zavinenia a nebezpečnosť konania obžalovaného.

Z týchto dôvodov preto krajský súd nevyhovel odvolaniam ani okresného prokurátora a ani obžalovaného a tieto postupom podľa § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.